

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/75/2025
Identifikačné číslo spisu:	2323010077
Dátum vydania rozhodnutia:	08.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2323010077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 8. júla 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného J. K., pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/50/2023, z 21. septembra 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. K. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 17T/4/2023, z 29. marca 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/50/2023, z 21. septembra 2023, na podklade odvolania prokurátora, bol obvinený J. K. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa.

Za to bol obvinenému J. K.Á. podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, s prihliadnutím na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pričom ho súd podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí - mobilný telefón zn. Motorola, čiernej farby, model: XT 2159-3 Moto E40, dotykový, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX so SIM kartou č. R. XXXXXXXXXXXXXXXXXXF.

Krajský súd v napadnutom rozsudku o odvolaní obvineného rozhodol podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku tak, že ho zamietol ako podané oneskorene.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený J. K. dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

V súvislosti s označenými dovolacími dôvodmi obvinený uviedol v podstate nasledovné:

„Dňa 01.08.2025 bol Súdny dvorom EÚ (ďalej len „SD EÚ“) vydané rozhodnutie SD EÚ č. c-544/23, v ktorom SD EÚ posudzoval či je Najvyšší správny súd SR v súdnom konaní o vnútroštátnom opravnom prostriedku (kasačnej sťažnosti) povinný zohľadniť zmenu právnej kvalifikácie v prospech páchatel'a priestupku po vydaní rozhodnutia nižšieho správneho súdu. V zmysle predmetného rozhodnutia SD EÚ sa má zásada *lex posterior mitius*, ktorá je obsiahnutá v Čl. 49 ods. 1 Charty uplatňovať aj v trestnom konaní až do času, než dovolací súd rozhodne o dovolaní, čím sa rozsudok stane právoplatným. Dňa 06.08.2024 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 40/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. (ďalej len trestný zákon). Predmetná novela sa výrazným spôsobom dotýka aj drogových trestných činov, kde celkovo dochádza k zmene koncepcie predmetných ustanovení. Predovšetkým sa precizuje rozlíšenie medzi páchatel'mi, ktorí majú drogy pri sebe výlučne na účely osobnej spotreby a medzi tými, čo s drogami obchodujú. Uvedené nebolo možné, ak mal páchatel' prechovávať viac ako 10 obvykle jednorázových dávok. V zmysle nových ustanovení trestného zákona sa na moje konanie (viď skutková veta) vzťahuje ustanovenie § 171 ods. 4 trestného zákona, kde zákon stanovuje trestnú sadzbu od 1 do 6 rokov. Uvedený rozsah je výrazne nižší ako to bolo v pôvodnom trestnom zákone účinnom pred 06.08.2024, pričom môj aktuálny trest (6 rokov a 6 mesiacov) je vyšší ako najnovšia možná výmera podľa aktuálne účinného trestného zákona. Domnievam sa, že dovolací súd musí v tomto konaní postupovať v súlade s Chartou, je povinný zohľadniť trestnú zásadu *lex posterior mitius* až do právoplatného skončenia konania v súlade s Čl. 49 ods. 1 Charty. Na základe uvedeného dovolací súd musí zohľadniť priaznivejšiu právnu úpravu za sankciu trestnoprávnej povahy než tú, ktorá bola účinná v čase ukladania trestu Krajským súdom v Trnave.“

Obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Pokiaľ by dovolací súd rozhodol v súlade s týmto návrhom, obvinený ďalej navrhol, aby ho súd vzhľadom na dĺžku už vykonaného trestu nevzal do väzby, prípadne, aby mu väzbu nahradil dohľadom probačného a mediálneho úradníka.

K dovolaniu obvineného sa na výzvu súdu prvého stupňa vyjadril prokurátor a uviedol v zásade nasledovné skutočnosti:

„S odsúdeným uvádzanými skutočnosťami, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu zákona v napadnutom rozsudku, sa nemožno stotožniť. V predmetnom dovolacom konaní sú splnené zákonné podmienky pre odmietnutie dovolania odsúdeného na verejnom zasadnutí podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Je potrebné uviesť, že trest odňatia slobody uložený odsúdenému v napadnutom rozsudku sa ukladal v súlade so znením Trestného zákona účinného v čase od spáchania skutku, za ktorý bol uznaný za vinného až do vynesenia napadnutého rozsudku. Z uvedeného vyplýva, že v napadnutom rozsudku bola dodržaná časová pôsobnosť Trestného zákona, tak ako to predpisuje § 2 ods. 1 Trestného zákona. Uloženie miernejšieho trestu na základe znenia Trestného zákona účinného od 06.08.2024, ktorej sa odsúdený domáha, by bolo možné v súlade s § 2 odsek 1 Trestného zákona iba vtedy, ak by takéto znenie Trestného zákona nadobudlo účinnosť najneskôr súčasne s vynesením rozsudku. Vzhľadom na to, že znenie Trestného zákona, ktorej aplikácie sa odsúdený domáha, nadobudlo účinnosť až po vynesení napadnutých rozsudkov (06.08.2024, pričom napadnutý rozsudok bol vynesený 21.09.2023), tak jeho znenie na predmetnú trestnú vec odsúdeného nemožno použiť. Na základe vyššie uvedeného je nevyhnutné konštatovať, že výrok o treste v napadnutom rozsudku je v plnej miere v súlade s ustanovením § 2 odsek 1 Trestného zákona. Krajský súd v Trnave (i okresný súd) postupovali právne správne - za použitia príslušných hmotnoprávnych ustanovení, pokiaľ zistený skutkový stav posúdili podľa Trestného zákona účinného do 05.08.2024. Zároveň poukazujem na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/14/2025 z 03.04.2025, ktorým odmietol podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku v podstate rovnaké dovolanie (založené na tých istých nesprávnych právnych úvahách), ako to podal v predmetnej veci odsúdený. V tejto súvislosti poznamenávam, že k rovnakým záverom dospel aj

Európsky súd pre ľudské práva.

Podľa slovenského vnútroštátneho práva sa ustanovení Trestného zákona, ktoré nadobudli účinnosť po vynesení rozsudku v zásade nemožno dovolávať (§ 2 odsek 1 Trestného zákona). Použitie noriem účinných po vynesení rozsudku by bolo podľa slovenského vnútroštátneho trestného práva prípustné iba v novom konaní po zrušení napadnutého rozhodnutia pri opätovnom prerokovaní veci na základe príkazu dovolacieho súdu, nakoľko vec by sa fakticky opätovne vrátila do stavu pred vynesením rozsudku (primerane s ohľadom na prípad načrtnutý napr. v uznesení Najvyššieho súdu SR uverejneným v Zbierke pod č. 46/2014-I). Pokiaľ ide o rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-544/23 z 01.08.2025, týkajúce sa správneho trestania, na ktoré odsúdený v podanom dovolaní odkazuje, uvádzam, že sám Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Tdo/14/2025 z 03.04.2025 vyslovil záver, že právne úvahy uvedené v tomto rozhodnutí SDEÚ možno zúžiť len na účely správneho trestania a správneho súdnictva. Pre oblasť trestného a občianskoprávneho súdnictva by sa taký výklad nemal uplatniť, nakoľko by to znamenalo vážne narušenie právnej istoty, ktorého zákonným naplnením v rámci trestného konania je inštitút právoplatnosti rozhodnutí, teda ich záväznosť a nezmeniteľnosť. [...] Zároveň upriamujem pozornosť na skutočnosť, že ani Ústavný súd SR v uznesení č. k. IV ÚS 503/2025-9 (kde sa zaoberal okrem iného aj touto otázkou) nekonštatuje, že by sa závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-544/23 z 1. augusta 2025 mohli použiť v trestnom konaní.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie obvineného v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K vyjadreniu prokurátora doručil svoje vyjadrenie obvinený, v ktorom uviedol v zásade nasledovné:

„V prvom rade je nevyhnutné poukázať na to, že čl. 49 ods. 1 Charty, ktorý zahŕňa v seba zásadu „lex posterior mitius“ sa týka zásadne trestného práva, a preto musel súdny dvor v konaní C-544/23 najprv vyriešiť otázku či administratívna sankcia, ktorá bola uložená, môže byť subsumovateľná ako „trestná“ a teda či možno nazerať na vec ako na vec patriacu do pôsobnosti trestného práva. Keďže prišiel k záveru, že áno, pre nás to v tomto prípade znamená, že Európsky súdny dvor nevidí v týchto dvoch typoch „trestania“ zásadnú odlišnosť, a preto ani slovenské orgány aplikácie práva nemôžu na vec nazerať inak, už len vzhľadom na to, že práve v trestnom súdnictve sa vykonáva únieové právo. Ak ty totižto súdny dvor nedospel k záveru, že administratívna sankcia tam uložená nespadá pod trestné právo, článok 49 ods. 1 Charty by nebol aplikovateľný z čoho potom vyplýva, že súdny dvor v spomínanom rozsudku vykladá primárne trestné právo a teda prokurátor sa mylne domnieva, že právne úvahy súdneho dvora sa týkajú len správneho súdnictva, ba práve naopak týkajú sa trestného, lebo inak by súdny dvor nemal čo vykladať (vzhľadom na čl. 49 ods. 1). [...] Inštitút právoplatnosti súdnych rozhodnutí má síce svoj vážny a hlboký význam, avšak nemá večný charakter a nie je nadradený, a ak sa tento princíp môže prelomiť, čo sa aj výnimočne môže (mimoriadne opravné prostriedky a pod.) tak potom len v prípade ak ustupuje uplatneniu (nároku) základným právam či slobodám.

Čo sa týka rozdielnosti kasačného konania v správnom súdnictve a dovolacieho konania v trestnom súdnictve, v nich nemožno vidieť zásadný rozdiel. Aj kasačné konanie v správnom súdnictve aj dovolacie konanie v trestnom súdnictve smeruje k napadnutiu už právoplatného rozsudku v obidvoch sa napáda široké spektrum právnych a procesných situácií (a dosť podobných), ktoré napokon môžu viesť k zrušeniu už právoplatného rozsudku, čo znamená, že v obidvoch prípadoch ide o kasáciu. Rozsudok, voči ktorému som podal dovolanie je síce podľa vnútroštátneho práva právoplatný, avšak na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 Charty nie je tento „nezvratný“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v mojom prípade rozhoduje ako dovolací súd (tzn. kasačný súd) v trestnom konaní celkom evidentne vykonáva únieové právo v súvislosti s mojím právom podľa čl. 49 ods. 1 veta posledná Charty a je povinný uprednostniť únieové právo pred slovenským, ak príde ku kolízii a zároveň je povinný aplikovať taký výklad únieových práv, ktorý uplatňuje súdny dvor, ak taký bol urobený v prípade pochybností je oprávnený požiadať o výklad sporných ustanovení orgány v ich pôsobnosti. Výklad alebo vyriešenie prejudiciálnych otázok vo vzťahu k tým-ktorým ustanoveniam Charty robí Súdny dvor čo najvšeobecnejším spôsobom, aby pokryl čo najširšie spektrum podobných procesných situácií, a preto ani rozsudok Súdneho dvora C-544/23 z 1.8.2025 nie je výnimkou. V tomto prípade aj dovolací súd, ktorý bude rozhodovať o mojom dovolaní si musí položiť otázku, ako by rozhodol Súdny dvor, ak by mu bola položená prejudiciálna otázka a či závery obsiahnuté v jeho rozsudku C-544/23 je možné uplatniť aj na trestné konanie v jeho dovolacej fáze, ktorá má kasačný

charakter.“

Obvinený navrhol, aby dovolací súd, ak dospeje k záveru, že závery z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Baji Trans s.r.o., C-544/23, z 1. augusta 2025 nie sú aplikovateľné na trestné konanie, predostrel Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku a až potom rozhodol o jeho dovolaní.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 372 ods. 1 Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarcu zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že účinné uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa dve alternatívy námietok; prvá umožňuje dovolateľovi vyjadrovať nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku a druhá s neprávym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dikciou vety za bodkočiarkou sa zároveň zdôrazňuje, že v každom prípade musí ísť o námietky striktne právne a nikdy nie skutkové. Uvedené sa v praktickej rovine prejavuje v tom, že najvyšší súd na podklade dovolania obvineného či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, prípadne osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže preskúmať správnosť zisteného skutku a postup, akým konajúce súdy v konkrétnej veci vyhodnotili dôkaznú situáciu, nakoľko k takejto činnosti nedochádza na poklade hmotnoprávných, ale procesných ustanovení (k tomu viď: R 57/2007-II., ZSP 46/2013-II. alebo R 47/2014-II.). Inými slovami, dovolací súd je zásadne viazaný skutkovým stavom (ako je uvedený v napadnutom rozhodnutí), ku ktorému vo veci dospeli nižšie konajúce súdy. Ani namietanie rozsahu vykonaného dokazovania či spôsobu, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy a dôkaznú situáciu ako celok, teda nespadá pod dôvody dovolania v zmysle prvého odseku § 371 Trestného poriadku.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok

vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), nesprávne použitie nepriaznivejšej právnej úpravy (§ 2 ods. 1 Trestného zákona), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší.

Podľa čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu. Ak po spáchaní trestného činu zákon ustanovuje miernejší trest, uloží sa tento trest.

Dovolací súd v reakcii na námietky dovolateľa dáva do pozornosti, že podľa ustálenej súdnej praxe priaznivejšia právna úprava sa v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona uplatní len vtedy, ak nadobudne účinnosť pred právoplatnosťou napadnutého rozhodnutia o vine a treste, teda nie po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej (k tomu porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Scoppola proti Taliansku (č. 2) z 17. septembra 2009 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky R 17/2007). Zmena právnej úpravy v prospech obvineného po nadobudnutí právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku nezakladá žiadne porušenie zákona, ani naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Čo sa týka námietky dovolateľa, podľa ktorej má byť v dovolacom konaní zohľadnená zmena právnej úpravy v prospech obvineného v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona a čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie aj napriek tomu, že k takejto zmene došlo po právoplatnosti rozsudku krajského súdu, dovolací súd v prvom rade dáva obvinenému za pravdu, že v jeho trestnej veci skutočne prichádza do úvahy aplikácia zásady lex mitior v zmysle Charty základných práv Európskej únie, keďže pri použití právnej kvalifikácie skutku podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 konajúce súdy vykonávali právo Európskej únie (porovnaj čl. 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie). Je tomu tak z dôvodu, že v prípade vymedzenia skutkových podstát drogovej trestnej činnosti v Trestnom zákone Slovenská republika vykonáva najmä Rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstát trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (Ú. v. EÚ L 335, 11.11.2004), ktoré bolo neskôr zmenené a doplnené Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2103 z 15. novembra 2017, ktorou sa mení rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV s cieľom zahrnúť nové psychoaktívne látky do vymedzenia pojmu drogy a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2005/387/SVV (Ú. v. EÚ L 305, 21.11.2017).

Aj keď zásada lex mitior v zmysle Charty základných práv Európskej únie je v prípade obvineného K. nepochybne aplikovateľná, po naštudovaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci BAJI Trans s.r.o., C-544/23, z 1. augusta 2025 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora EÚ“) najvyšší súd uvádza, že sa

nestotožňuje s obvineným preferovanou interpretáciou tohto rozsudku.

Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku nijako nespochybní, že zásada *lex mitior* podľa čl. 49 ods. 1 Charty sa na konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch konaných po právoplatnosti súdneho rozhodnutia nevzťahuje. V tejto súvislosti rovnako ako Súdny dvor EÚ aj dovolací súd poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Scoppola* proti Taliansku (č. 2) z 17. septembra 2009, podľa ktorého sa zásada *lex mitior* uplatní, ak existujú rozdiely medzi trestným zákonom platným v čase spáchania trestného činu a následnými trestnými zákonmi prijatými pred vynesením právoplatného rozhodnutia.

Základnou a kľúčovou otázkou, ktorou sa Súdny dvor EÚ v menovanom rozsudku zaoberal, bola otázka, či sa pojem právoplatnosť súdneho rozhodnutia vydaného slovenským súdom v správnom súdnom konaní vo význame podľa vnútroštátnych právnych predpisov (v trestnej veci podľa tzv. engelovských kritérií) zhoduje s pojmom právoplatnosť súdneho rozhodnutia v autonómnom význame tohto pojmu podľa práva Európskej únie (bod 100 rozsudku Súdneho dvora EÚ). Keďže v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ odsúdenie nemožno považovať za právoplatné, ak ho možno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, a teda akýmkoľvek opravným prostriedkom, ktorý je súčasťou riadneho priebehu konania a ktorý ako taký predstavuje procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať (bod 102 rozsudku Súdneho dvora EÚ), otázkou bezprostredne predchádzajúcou zodpovedaniu vyššie uvedenej kľúčovej otázky právoplatnosti súdneho rozhodnutia bola otázka, či kasačná sťažnosť podľa Správneho súdneho poriadku predstavuje v súlade s kritériami práva Európskej únie riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok.

Ohľadne tejto kľúčovej otázky Súdny dvor EÚ vo svojej podstate vyjadril názor, že kasačná sťažnosť má z hľadiska práva Európskej únie povahu riadneho opravného prostriedku, nakoľko po rozhodnutí správneho súdu môže odsúdená osoba v lehote stanovenej zákonom a bez toho, aby musela odôvodniť výnimočné okolnosti prípadu, podať opravný prostriedok s cieľom dosiahnuť zrušenie alebo zmenu odsudzujúceho rozsudku alebo uloženého trestu (bod 103 rozsudku Súdneho dvora EÚ).

K možnostiam automatickej analogickej aplikácie vyššie uvedených záverov Súdneho dvora EÚ aj na dovolacie konania podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že medzi kasačnou sťažnosťou ako opravným prostriedkom v správnom súdnom konaní a dovolaním ako opravným prostriedkom v trestnom konaní existujú značné odlišnosti, ktoré takúto automatickú aplikáciu záverov Súdneho dvora EÚ na dovolacie konanie neumožňujú.

Najvyšší súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že kým kasačnou sťažnosťou možno napadnúť každé právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 Správneho súdneho poriadku), dovolanie je možné podať len proti konkrétne vymedzeným rozhodnutiam (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a teda nie proti každému rozhodnutiu súdu, pričom navyše platí, že obvinený a generálny prokurátor môžu podať dovolanie len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku v spojení s § 369 ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného poriadku a § 372 ods. 1 Trestného poriadku].

Ďalej možno konštatovať, že v prípade kasačnej sťažnosti sa líši výpočet dôvodov na jej podanie (§ 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) od dôvodov na podanie dovolania (§ 371 Trestného poriadku) najmä tým, že kasačné dôvody v zásade v súlade s judikatúrou Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pokrývajú všetky právne a procesné vady, čo však o dovolacích dôvodoch neplatí, keďže dovolací súd zo zákona nesmie na niektoré existujúce právne alebo procesné pochybenia súdov nižších stupňov prihliadať (§ 371 ods. 4, ods. 5 Trestného poriadku). Táto skutočnosť nasvedčuje, že dovolanie má skutočne slúžiť len na nápravu najzávažnejších a najzásadnejších právnych chýb rozhodnutí súdov nižších stupňov a obvinený je povinný oproti kasačnej sťažnosti viac odôvodňovať výnimočné okolnosti prípadu.

Pri komparácii kasačnej sťažnosti a dovolania taktiež nemožno nevziať do úvahy, že na podanie

dovolania je podľa slovenského právneho poriadku ustanovená výrazne dlhšia lehota (§ 370 Trestného poriadku - 3 roky) ako na podanie kasačnej sťažnosti (§ 443 Správneho súdneho poriadku - 1 mesiac), pričom aj s poukazom na tento aspekt platí, že kasačná sťažnosť má k znakom riadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní výrazne bližšie ako dovolanie. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že najvyšší súd ako súd dovolací v rámci dovolacieho konania preskúmava trestnú vec až ako (v poradí) tretia súdna inštancia na rozdiel od Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhoduje v správnom súdnom konaní o kasačných sťažnostiach ako (v poradí) druhá súdna inštancia, čo takisto z hľadiska znakov približuje kasačnú sťažnosť bližšie k riadnym opravným prostriedkom, ako je to v prípade dovolania.

Napokon sa žiada ešte uviesť, že aj keď Súdny dvor EÚ nepovažuje možnosť priznania odkladného účinku pre posúdenie otázky, či ide alebo nejde v prípade opravného prostriedku podľa vnútroštátneho práva o riadny opravný prostriedok podľa práva EÚ, za rozhodujúci faktor, určitý vplyv mu predsa len priznáva (bod 104 rozsudku Súdneho dvora EÚ). Z týchto dôvodov dovolací súd podotýka, že dovolanie sa od kasačnej sťažnosti líši aj z pohľadu možnosti priznania suspenzívneho účinku. Správny súdny poriadok v tejto súvislosti suspenzívny účinok kasačnej sťažnosti za určitých zákonom daných podmienok priamo priznáva (§ 446 ods. 2 Správneho súdneho poriadku) a v iných prípadoch po splnení iných podmienok a rozhodnutí súdu pripúšťa (§ 447 ods. 1 Správneho súdneho poriadku). Naproti tomu Trestný poriadok dovolaniu suspenzívny účinok v zmysle odkladu právoplatnosti rozhodnutia nepriznáva vôbec (§ 368 ods. 4 Trestného poriadku) a pripúšťa len odklad alebo prerušenie výkonu rozhodnutia samostatným rozhodnutím oprávnených subjektov alebo súdu (§ 380 ods. 4 Trestného poriadku). Aj z tohto hľadiska kasačná sťažnosť podľa Správneho súdneho poriadku viac zodpovedá znakom riadneho opravného prostriedku ako dovolanie vymedzené ustanoveniami Trestného poriadku.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti v súhrne a po zohľadnení záverov známych z rozsudku Súdneho dvora EÚ dovolací súd zastáva názor, že dovolanie na rozdiel od kasačnej sťažnosti je mimoriadnym opravným prostriedkom aj z hľadiska práva Európskej únie, a preto závery z rozsudku Súdneho dvora EÚ vyslovené vo vzťahu ku kasačnej sťažnosti nemožno bez ďalšieho automaticky na trestnú vec sťažovateľa aplikovať. Trestné stíhanie dovolateľa preto podľa dovolacieho súdu skončilo v súlade s právom Európskej únie v rovnaký moment, ako nastala právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/50/2023, z 21. septembra 2023, podľa vnútroštátneho práva (§ 183 Trestného poriadku). Z týchto dôvodov dovolací súd nevzhliadol dôvod aplikovať zásadu *lex mitior* podľa čl. 49 ods. 1 Charty v tomto dovolacom konaní.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd v súlade s ustálenou judikatúrou zotrváva na názore, že zmena právnej úpravy v prospech obvineného po nadobudnutí právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku podľa Trestného poriadku nezakladá žiadne porušenie zákona, ani naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak by bol dovolací súd povinný prihliadať na akúkoľvek zmenu právnej úpravy po právoplatnosti rozhodnutia súdu, vzniklo by tak riziko kontinuálneho cyklu rozhodovania, ktoré by narušilo princíp právnej istoty. S prihliadnutím na uvedené najvyšší súd uzatvára, že dovoláciu námietku, podľa ktorej je potrebné v tomto dovolacom konaní s poukazom na § 2 ods. 1 Trestného zákona a čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie zohľadniť priaznivejšiu verziu Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť po právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku, nepovažuje najvyšší súd za dôvodnú.

Pokiaľ obvinený navrhoval, aby najvyšší súd prerušil dovolacie konanie a položil prejudiciálnu otázku ohľadne výkladu zásady *lex mitior* podľa čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, dovolací súd k tomu uvádza, že s poukazom na vyššie uvedené právne úvahy nemá žiadne pochybnosti o tom, že právna úprava právoplatnosti rozsudku podľa Trestného poriadku zodpovedá Súdnym dvorom Európskej únie vytvoreným autonómnym kritériám kategorizácie opravných prostriedkov, resp. autonómnym kritériám posúdenia právoplatnosti súdneho rozhodnutia. S poukazom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že skutočnosť, že čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie sa v dovolacom konaní podľa slovenského Trestného poriadku neuplatňuje, je jasná a nepochybná (*doktrína acte clair*), že nie je daný dôvod na polozenie navrhovanej prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie

(porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Srl CILFIT, č. 283/81, zo 6. októbra 1982). S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ako ani dôvod na prerušenie dovolacieho konania, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.